



कारागार सधैं असुरक्षित !

कारागार र बाल सुधारगृहमा भौतिक संरचनाकै अपुग छ । बस्ने ठाउँहरू साँघुरा छन् । क्षमताभन्दा पाँच गुणासम्म बढी कैदीबन्दी रहने अवस्था छ । यस्तो वातावरणले कैदीबन्दीको मनोविज्ञानमा नकारात्मक असर पार्दा भडपजन्य घटना भइरहेका हुन् ।



बन्दीहरू छुट्टा न छुट्टा समस्या नभई कारागार वा सुधारगृह पुगेका हुँदैनन् । कारागार वा सुधारगृहमा पनि नकारात्मक वातावरण रह्यो भने व्यक्तिगत विकास सही नहुन सक्छ । यसमा राज्यले ख्याल गर्नुपर्छ ।

विमला सुवेदी

सभापति, कानून, न्याय तथा मानव अधिकार समिति

मुकुन्द लामिछाने/मध्यान्ह

काठमाडौं, ४ साउन ।

सिरहा कारागारमा कैदीहरूबीच भडप भएको छ । आइतबार भएको भडपमा परेर १३ जना कैदीबन्दी घाइते भएका छन् । घाइतेहरूको प्रादेशिक अस्पताल सिरहामा उपचार भइरहेको छ ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय सिरहाका अनुसार आन्तरिक प्रशासनको नाइके तोकनेबारेमा विवाद हुँदा भडप भएको

हो । भडपको अन्य कारण के हो भनेर प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ । यो पछिल्लो घटना हो । कारागार र बाल सुधारगृहमा यसअघि पनि पटक-पटक भडपका घटना भएका छन् । बाल सुधारगृहमा भडपका घटना अझ ज्यादा भएका छन् ।

५ भदौ २०८० मा भक्तपुरको सुधारगृहमा भडप मात्रै भएन, मूल गेट नै तोडेर बन्दीहरू बाहिर निस्किएका थिए । त्यसपछि धेरैले सरकारमाथि

प्रश्न उठाए । तथापि, भडपका घटना रोकिएनन् ।

२६ भदौ २०८० मा वीरगञ्जको विर्तास्थित बाल सुधारगृहमा दुई समूहबीच भडप भएको थियो । ४ असोज २०८० मा बाँकेको डुडुवास्थित जयेंद्र सुधारगृहमा भडप हुँदा घाइते भएकाहरूमध्ये एक जनाको निधन नै भयो । १४ पुस २०७९ मा बाँकेको सुधारगृहमा रहेका कैदीबन्दी भ्यालको भेन्टिलेसन तोडेर

>>> पृष्ठ २ मा

प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमण तय



अस्मिता बम/मध्यान्ह

काठमाडौं, ४ साउन ।

सरकार गठन भएको १४ महिनापछि प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली भारत भ्रमणमा जाने मिति तय भएको छ । परराष्ट्र मन्त्रालय स्रोतका अनुसार प्रधानमन्त्री ओलीको भारत भ्रमण आगामी सेप्टेम्बर १६ र १७ अर्थात भदौ ३१ र असोज १ गतेका लागि तय भएको हो ।

प्रधानमन्त्री भएपछि पहिलो विदेश भ्रमणमा भारतलाई प्राथमिकता दिने परम्परा भएपनि ओलीले पहिलो पटक २०८१ मंसिर १७ देखि २० गतेसम्म चीन भ्रमण गरेका थिए । उनले त्यसबेला उक्त भ्रमण अनौपचारिक भएकाले औपचारिक भ्रमण भारतबाटै हुनेसमेत

बताएका थिए । यद्यपि ओलीको पहिलो औपचारिक भ्रमण चीन थियो । त्यसपछि उनले अमेरिका, थाइल्याण्ड र स्पेनको भ्रमण गरिसकेका छन् । भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको औपचारिक निमन्त्रणा पर्खेर बसेका ओलीलाई भारतीय समकक्षीले नेपाल सरकारको स्थायित्व हुने देखेर आमन्त्रण गरेको जानकारीहरू बताउँछन् ।

यसअघि नै भारत भ्रमणमा जान चाहे पनि भारतले निमन्त्रणा गर्न ढिलाइ गर्दा भ्रमण हुन सकेको थिएन । उनी असार ३०, २०८१ मा संसदको पहिलो दल नेपाली कांग्रेसको प्रमुख सहयोगमा प्रधानमन्त्री भएका थिए । भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीका तर्फबाट समकक्षी ओलीलाई दुईदिने भ्रमणको निमन्त्रणा

>>> पृष्ठ २ मा

कोइरालाको 'अ'स्वभाविक दौड



प्रचण्डलाई बल पुग्नेगरी शेखर कोइरालाले राजनीतिक गतिविधि गरिरहेपनि अहिले नै सरकार परिवर्तन सम्भव छैन ।

● **पूरञ्जन आचार्य**
राजनीतिक विश्लेषक



शेखर कोइरालाले सभापतिलाई संसदीय ढलबाट हटाउनेगरी आफ्नो पक्षमा संरक्षा पुर्‍याउने प्रयास गर्नुभएको होइन ।

● **राजेन्द्र बज्रगाई**
सांसद, नेपाली कांग्रेस

जीवन शर्मा/मध्यान्ह

काठमाडौं, ४ साउन ।

राजनीतिमा जिम्मेवार र अधिकारप्राप्त नेताहरू हरेक परिवर्तनका लागि दौडिनु स्वभाविक हो । तर पार्टी र राज्य सत्तामा जिम्मेवारी नपाएका नेताहरू सत्ता परिवर्तनकै प्रयासस्वरूप निरन्तर दौडिनुले परिणाम नदिन पनि सक्छ ।

पछिल्लो पटक सरकारको प्रमुख सहायत्री दल नेपाली कांग्रेसका नेता डा. शेखर कोइरालाले चलाएको फरक राजनीतिक मुभमेन्टले यस्तै संकेत गरेको छ । सरकारको सयदिने हनिमुन

परिचयपश्चात निरन्तर आलोचकको रूपमा उभिएका नेता कोइरालाले एक वर्षीय कार्यकालको समीक्षा गर्दै नयाँ राजनीतिक गतिविधिलाई निरन्तरता दिएका छन् ।

काँग्रेसभित्र प्रतिपक्षको भूमिकामा रहेका नेता कोइरालाले संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' र नेकपा एमालेको राजनीतिमा सक्रियता देखाएकी पूर्वराष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीलाई भेटर मुलुकको पछिल्लो राजनीतिक अवस्था, सरकारको चालचलन

>>> पृष्ठ २ मा



वैदेशिक रोजगार विशेष

संघमा पाँच सल्लाहकार नियुक्त



तिलक रानाभाट



नवराज के.सी.



हरिबहादुर पाण्डे क्षेत्री



प्रा.डा. विजयप्रसाद मिश्र



अनुपम भट्टराई

मध्यान्ह संवाददाता

काठमाडौं, ४ साउन ।

नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघले तीन जना सल्लाहकार र दुई जना कानुनी सल्लाहकार नियुक्त गरेको छ । संघका महासचिव महेशकुमार वस्नेतका अनुसार प्रमुख सल्लाहकारमा संघका पूर्वअध्यक्ष नुर अपरच्युनिटिज ओभरसिज

प्रा.लि.का सञ्चालक तिलकबहादुर रानाभाट तथा सल्लाहकारमा प्याराडाइज इन्टरनेशनल ओभरसिज प्रा.लि.का सञ्चालक नवराज केसी र फ्युचर स्टार म्यानपावर प्रा.लि.का सञ्चालक हरिबहादुर पाण्डे क्षेत्री नियुक्त भएका छन् ।

संघका पूर्वअध्यक्ष रानाभाट नेपाल लोकतान्त्रिक वैदेशिक रोजगार व्यवसायी एसोसिएसनका

संस्थापक अध्यक्ष, सल्लाहकार केसी वैदेशिक रोजगार व्यवसायी ललितपुर समाजका अध्यक्ष र संघका पूर्वसल्लाहकार पाण्डे क्षेत्री संघका पूर्वप्रथम उपाध्यक्ष तथा नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी सामाखुशी एकता समितिका अध्यक्ष हुन् । संघका निवर्तमान अध्यक्ष राजेन्द्र भण्डारी संघको पदेन सल्लाहकार छन् ।

त्यसैगरी संघले पमुख कानुनी सल्लाहकारमा नेपाल वार एसोसिएसनका अध्यक्षसमेत रहेका वरिष्ठ अधिवक्ता प्रा.डा. विजयप्रसाद मिश्र र कानुनी सल्लाहकारमा अधिवक्ता अनुपम भट्टराईलाई नियुक्त गरेको छ ।

त्यसैगरी संघको कार्यसमितिमा मनोनीत ४ जना सदस्यहरूले पनि आइतबार शपथ

>>> पृष्ठ २ मा

कुवेत पठाइदिने भन्दै ठग्ने एक पक्राउ

काठमाडौं/मस- आकर्षक तलबसहितको वैदेशिक रोजगारीमा कुवेत पठाइदिने प्रलोभनमा पारी ठगी गरेको अभियोगमा प्रहरीले एक जनालाई पक्राउ गरेको छ ।

पक्राउ पर्नेमा भ्रामा शिवसताक्षी नगरपालिका-८ घर भएका ४२ वर्षीय सन्तोष सुनुवार रहेका छन् ।

सुनुवार कुवेत पठाइदिन्छु भन्दै पीडितबाट १ लाख ५३ हजार रूपैयाँ लिइ सम्पर्कविहीन बनेपछि पीडितको उजुरीका आधारमा काठमाडौं उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालय टेकुबाट खटिएको टोलीले उनलाई ललितपुर महालक्ष्मी-७ बाट पक्राउ गरेको हो ।

>>> पृष्ठ २ मा

WE ARE HIRING Join Our Team

A fair and responsible foreign recruitment organization having requesting interested candidates to submit their application for the following position:

Documentation Officer - 5 (Male/Female)

Requirements:

- Educational qualification +2 pass.
- Should know Nepali & English typing, With computer Knowledge.
- Minimum 2 years experience in the recruitment field.

Send your cv on office mail : wahaanepal@gmail.com

WAHAA MANPOWERS SUPPLIER PVT. LTD.

Kalopool 7, Kathmandu, Nepal, Tel: +977- 014581670, 4583566. Mobile :985-1092822

VACANCY ANNOUNCEMENT

One of the reputed recruitment agency is seeking for following applicants.

Accountant	2 M/F
Documentation	4 M/F
Secretary	2 M/F
PRO	4 M/F
Receptionist	1 F

2 Years Experience In Related Fields. **SALARY NEGOTIABLE**

SEND YOUR CV: recruitmenepal@gmail.com, info@recruitmenp.com

Recruit Me Private Limited

Sankatamarg, Gusingal-2, Lalitpur, Nepal

+977-1-4721217 Govt. Lic. No. 1776/082/083

याइडमा रोजगार

कम्पनी: HIAM ALLWAY TECHNICAL SERVICES

पुर्व सूचीकृत मिति: २०८२/०७/२५

शहर: DUBAI

LT. No.: 325314

वि. सं. कार्यावरोको पद

वि. सं.	कार्यावरोको पद	माग्न संख्या	मनुष्यगत आवश्यकता	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने समय	हप्तामा काम गर्ने दिन	मासिक फिदा	पुसाग सुविधा	बस्ती सुविधा	कारण जम्मा
1.	Scaffolder	10	0	1200	४४, ४४४०	क. नि.	८ घण्टा	६ दिने	क. नि. अनुसर	४४	४ वर्ष
2.	Tile Layer	10	0	1200	४४, ४४४०	क. नि. अनुसर	८ घण्टा	६ दिने	क. नि. अनुसर	४४	४ वर्ष
3.	Carpenter	10	0	1200	४४, ४४४०						
4.	Mason	10	0	1200	४४, ४४४०						
5.	Steel Fixture	13	0	1200	४४, ४४४०						
6.	Stone Mason	10	0	1200	४४, ४४४०						

चलानी नं: ६०३३४२०५४

कम्पनी: ALLWIN BUILDING MAINT AND CLEANING SERVICES L.L.C

पुर्व सूचीकृत मिति: २०८२/०७/२५

शहर: AJMAN

LT. No.: 325313

वि. सं. कार्यावरोको पद

वि. सं.	कार्यावरोको पद	माग्न संख्या	मनुष्यगत आवश्यकता	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने समय	हप्तामा काम गर्ने दिन	मासिक फिदा	पुसाग सुविधा	बस्ती सुविधा	कारण जम्मा
1.	Cleaner General	10	0	1000	३९, ३९४०	क. नि. अनुसर	८ घण्टा	६ दिने	क. नि. अनुसर	४४	४ वर्ष
2.	Tile Layer	10	0	1200	४४, ४४४०						
3.	Carpenter	10	0	1200	४४, ४४४०						
4.	Mason	10	0	1200	४४, ४४४०						
5.	Steel Fixture	5	0	1200	४४, ४४४०						
6.	Stone Mason	5	0	1200	४४, ४४४०						

चलानी नं: ६०३३४२०५४

कम्पनी: ALLWIN BUILDING MAINT AND CLEANING SERVICES L.L.C

पुर्व सूचीकृत मिति: २०८२/०७/२५

शहर: AJMAN

LT. No.: 325313

अन्तराष्ट्रिय मेनपावर कार्यालय कामाडौंमा २०८२ साउन १२ गते (28 July 2025) मा हुनेछ ।

विद्यमान रोजगारीमा रहेका कर्मचारीहरूलाई

काम गर्ने र नगर्ने

विद्यमान रोजगारीमा रहेका कर्मचारीहरूलाई

काम गर्ने र नगर्ने

विद्यमान रोजगारीमा रहेका कर्मचारीहरूलाई

काम गर्ने र नगर्ने

विद्यमान रोजगारीमा रहेका कर्मचारीहरूलाई

काम गर्ने र नगर्ने

विद्यमान रोजगारीमा रहेका कर्मचारीहरूलाई

काम गर्ने र नगर्ने

विद्यमान रोजगारीमा रहेका कर्मचारीहरूलाई

काम गर्ने र नगर्ने

विद्यमान रोजगारीमा रहेका कर्मचारीहरूलाई

काम गर्ने र नगर्ने

विद्यमान रोजगारीमा रहेका कर्मचारीहरूलाई

काम गर्ने र नगर्ने

सिद्ध ग्लोबल सर्भिसिज प्रा. लि.

बसन्ध्या-३, काठमाडौं, नेपाल, फोन नं. : ८४६००४८२ ८४६००४८३

Email: info.siddaglobalbusinesses@gmail.com, Website: www.siddaglobalbusinesses.com

संस्थापक (CEO) (स.स.स.स.स.स.)

सम्पादकीय

कारागार सुधारियोस्

कारागारमा कैदीहरूबीच भडप हुनु सामान्य घटना जस्तो भइसक्यो । यो भन्दा विडम्बनापूर्ण अर्को विषय के हुन्छ ? कारागार र सुधारगृहहरूमा भडपका घटना दोहोरिरहेका छन् । आइतबार सिरहा कारागारमा भएको भडप पछिल्लो एउटा उदाहरण मात्रै हो । सिरहा कारागारमा भडपमा परेर १३ जना कैदी घाइते भएका छन् । के कारणले भडप भयो त ? सिरहाका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी चेतराज बरालको जवाफ छ, 'आन्तरिक प्रशासनको नाइके तोक्नेबारेमा विवाद हुँदा भडप भएको हो ।' के यही कारणले मात्रै भडप भएको हो ? यसको पृष्ठभूमि कसरी तयार भयो ? यसबारे सरकारी अधिकारीहरू बोल्न तयार छैनन् ।

कुनै अपराध गरेबापत कारागारमा राखेर सुधार्ने उद्देश्यले जेल सजाय गरिन्छ । ताकि, अपराधको प्रायश्चित्त गरोस् र बाँकी जीवनमा गल्ती नगरोस् । यस निम्ति कारागारमा हुने व्यवहार ज्यादै महत्वपूर्ण हुन्छ । एकातिर कारागारमा बस्दा मानिसमा उत्पन्न हुने एकोहोरोपन र अर्कोतिर एकोहोरोपनलाई कम गर्नेभन्दा बढाउने वातावरण बन्दा भडपका घटना हुने हुन् । कारागारमा रहेका कर्मचारी, प्रहरी र समग्र प्रशासनको भूमिका कस्तो छ, त्यसले कैदीको मनोभाव सिर्जना गर्छ । यसले कारागारको अवस्था कस्तो बन्छ भन्ने तय गर्दछ । तर कारागार सुधारगृह जस्तो भइराखेको छैन र त एक पछि अर्को भडपका घटना भइराखेका छन् ।

२६ भदौ २०८० मा वीरगञ्जको विर्तास्थित बाल सुधारगृहमा दुई समूहबीच भडप भएको थियो । ४ असोज २०८० मा बाँकेको डुडुवास्थित जयेन्दु सुधार गृहमा भडप हुँदा घाइते भएका एक जनाको निधन नै भयो । १४ पुस २०७९ मा बाँकेको सुधारगृहमा रहेका कैदीबन्दी इयालको भेन्टिलेसन तोडेर भागेका थिए । जुन सुधारगृहमा सोही वर्ष माघको अन्तिम साता आगजनी भएको थियो । ५ भदौ २०८० मा भक्तपुरको सुधारगृहमा भडप मात्रै भएन, मूल गेट नै तोडेर बन्दीहरू बाहिर निस्किएका थिए । तिनलाई राज्यले पछि नियन्त्रणमा त लियो, तर यस्ता घटनाबाट पाठ सिकेन । एकपछि अर्को घटना कारागारमा किन भयो भन्ने अध्ययन गरेन, सुधारको नीति अवलम्बन गरेन । परिणाममा कारागार सुधारगृह बन्न सकेन र भडपजन्य घटना दोहोरिरह्यो । यसमा फेरि पनि राज्य गम्भीर बन्नै पर्छ । राज्यले अपराध गर्नेलाई जेल पठाउने काम मात्रै नगरोस्, बन्दीलाई अपराध प्रायश्चित्त गर्ने वातावरण पनि बनाओस्, ताकि जेलबाट निस्केको व्यक्तिले असल नागरिकको परिचय दिन सकोस् ।

अनौपचारिक अर्थतन्त्रमा डिजिटल कारोबारको सकस

विश्व अर्थतन्त्रमा डिजिटलाइजेसनको लहर आइरहेको छ । नेपाल त्यसको अपवाद बन्न सक्दैन र हुँदैन पनि । सोही कारणले चालु आर्थिक वर्षको वजेट २०८२/८३ को वजेटको बुँदा नं. १२५ देखि १३८ सम्म सञ्चार तथा डिजिटल पूर्वाधारको विषयलाई समेटिएको छ । उक्त बुँदाहरूमा सञ्चार तथा डिजिटल पूर्वाधारको विषयलाई समावेश गरिएको छ । जसमा बुँदा नं १२६ मा सञ्चार तथा सूचना प्रविधि क्षेत्रमा विकसित नवीनतम प्रविधिहरूको खोज, अनुसन्धान, विकास र नवप्रवर्तनमा जोड दिइने उल्लेख छ । डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्कको दोस्रो संस्करण तर्जुमा गरी डिजिटल साक्षरताका विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने उल्लेख गरिएको छ ।

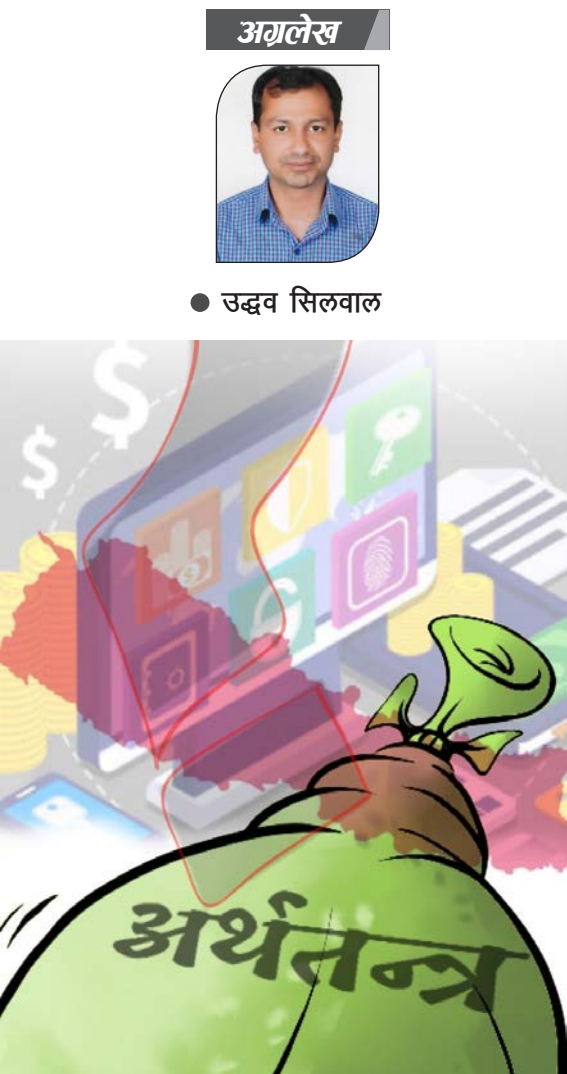
योसँगै बुँदा नं १३४ मा सार्वजनिक निकायका सूचना प्रविधि पूर्वाधारमा एकरूपता ल्याउन हार्डवेयर र सफ्टवेयरको मापदण्ड तयार गरी सार्वजनिक निकायहरूले स्वदेशमा विकास भएका सूचना प्रविधि सफ्टवेयर उपयोगलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने व्यवस्था गरिने व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ । त्यसैगरी बुँदा नं ३३५ बैँकडि प्रणालीबाट विप्रेषण आय भित्तीयन र उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रोत्साहित गर्न सार्वजनिक निकायबाट हुने सबै भुक्तानीलाई विद्युतीय प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ उल्लेख छ ।

यिनै कुरालाई ध्यानमा राख्दै २०८२ असार २७ गते उपप्रधानन्त्री एवम् अर्थमन्त्री स्तरीय निर्णयअनुसार २०८२ साउन १ गतेदेखि सबै मन्त्रालय, आयोग, सचिवालय, कार्यालय, नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपाल प्राधिकरण, नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण, सबै सार्वजनिक संस्थानहरू एवं बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू सबैलाई विद्युतीय प्रणालीमाफत भुक्तानी गर्न परिपत्र जारी भएको हो । तर, चालु आवको वजेटको बुँदा नं १९ मा डिजिटल पूर्वाधारको कमीले डिजिटल अर्थतन्त्रको विकास गति सुस्त रहेको उल्लेख गरिएको हुँदा डिजिटल कारोबारमा अझै सकसको अवस्था कायमै रहेको देखिन्छ ।

विद्युतीय प्रणालीमाफत भुक्तानी गर्न डिजिटल सार्वजनिक पूर्वाधार (डीपीआई) विकास गर्नुपर्छ । समग्र अर्थतन्त्रको डिजिटलाइजेसनका लागि डिजिटल इकोसिस्टम आवश्यक हुन्छ । नेपाल सरकारले २०७६ मा डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क कार्यान्वयनमा ल्याएको थियो । उक्त फ्रेमवर्कमा डिजिटल नेपाल फाउन्डेसन, कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा, ऊर्जा, पर्यटन, वित्त र सहरी पूर्वाधार गरी ८ वटा प्रमुख क्षेत्रमा ८० वटा कार्यक्रम पहिचान गरिएको थियो । तर, ती कार्यक्रमको प्रगति नाममै मात्र सीमित रहेको छ ।

सरकारले २०७६ बाट सुरु भएको डिजिटल नेपाल फेमवर्क, २०८१ सम्ममा सकिसक्नुपर्ने थियो । सरकारले राखेको लक्ष्य पूरा नभएको, यसका विभिन्न कार्यक्रम नभएका, कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न निकासा भएका वजेटसमेत खर्च नभएका जस्ता विभिन्न कारण देखाएर डिजिटल फ्रेमवर्कको दोस्रो भर्सन अघि बढाउने तयारी छ । चालु आवको वजेटमा नै डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्कको दोस्रो संस्करण तर्जुमा गरी डिजिटल साक्षरताका विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने उल्लेख भएको हुँदा यसको दोस्रो संस्करण अघि बढ्ने निश्चित भएको हो ।

डिजिटल नेपालको परिमार्जित फ्रेमवर्कमा डिजिटल पब्लिक पूर्वाधार विकास तथा सुधार, साइबर सेक्युरिटी, डेटा सुरक्षा, एआई रेंडमेस, डिजिटल सिग्नेचर जस्ता विषय समेटिएका छन् । यस्तै, कानुनी सुधार, सार्वजनिक सेवाको पहुँचमा सुधार, आईसिटी ट्रेनिङ सेन्टर स्थापना, उद्योग र एकेडेमीबीच सहकार्य, निजी क्षेत्रको सशक्तीकरण, विदेशी लगानी वृद्धि, ई-वेस्ट, ग्रिन प्रोस्क्रुमेन्ट, आईसिटी निर्यात गर्नेलागतका विषय समावेश गरिएको छ । नेपाललाई डिजिटल अर्थतन्त्रमा रूपान्तरण गर्न डिजिटल फाउन्डेसन अर्थात् डीपीआईलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने देखिएको छ । डिजिटल अर्थतन्त्रमा रूपान्तरण हुनको लागि आधारहरू बन्दै गइरहेका छन् । नेपालको जनसंख्याको करिब २० प्रतिशत नागरिक मुलुक बाहिर बस्दछन् । बाहिर बस्दा उनीहरूले डिजिटाइजेसनको अभ्यास गरिरहेका छन् । उनीहरूले नेपालमा बसेका आफन्तसँग अनुभव साटासाट गर्छन् । जसले डिजिटाइजेसनलाई सकारात्मक दबाव दिइरहेको छ । २०७८ को जनगणनाअनुसार ७३ प्रतिशत नेपालीले स्मार्टफोन प्रयोग र ३८ प्रतिशत घरपरिवारले इन्टरनेट सेवाको प्रयोग गर्दै आएका छन् । यसले नेपालमा डिजिटल कारोबारमा सहयोग पुऱ्याउँदै आइरहेको छ । विश्वभरका मोबाइल सेवा प्रदायकहरूको छाला समांउन ग्लोबल सिस्टम फर मोबाइल कम्युनिकेन्स एसोसिएसन (जीएसएमए)ले केही समयअघि सार्वजनिक गरेको 'द स्टेट अफ द इन्डस्ट्री रिपोर्ट अत मोबाइल मनी २०२५'



त्रिविले सार्वजनिक गरेको नेपालको अनौपचारिक अर्थतन्त्रको आकार नामक प्रतिवेदनले ४२.६६ प्रतिशत अनौपचारिक अर्थतन्त्र रहेको देखाएको छ । यसमा भूमिगत, कालो, लुकेको, अनौपचारिक, समानान्तर, रिपोर्ट नगरिएको वा रेकर्ड नगरिएको अर्थतन्त्र समावेश हुने हुँदा त्यस्ता व्यक्ति र वर्गलाई विद्युतीय प्रणालीमा आबद्ध गराउने कार्य चुनौतीपूर्ण रहेको देखिन्छ..

सर्वेक्षणअनुसार वार्षिक रूपमा १० खर्ब डलरको डिजिटल कारोबार हुने गरेको उल्लेख छ । नेपालमा भने नेपाल राष्ट्र बैंकले प्रकाशित गरेको २०८२ जेठ मसान्तसम्मको तथ्यांकले डिजिटल वारेटमाफत ११ महिनामा करिब साढे चार खर्ब रुपैयाँको कारोबार भएको उल्लेख छ ।

डिजिटल कारोबारको सुक्वाती चरणमा 'मोबाइल मनी' सेवा मुख्यतया पसलमा भुक्तानी गर्न, युटिलिटी बिल तिर्न, रেমिटेन्स र मोबाइल रिचार्ज जस्ता सीमित सेवामा केन्द्रित रहे पनि अहिले सेवा प्रदायकहरूले क्रेडिट, बचत खाता, विमाजस्ता अन्य वित्तीय सेवाहरू पनि दिन थालेका छन् । नेपालको सूचना तथा सञ्चार प्रविधि (आईसिटी) क्षेत्रले अन्य क्षेत्रीय मुलुकहरूको तुलनामा राम्रो प्रगति गरेको छ । विशेषगरी सूचना तथा सञ्चार प्रविधि

इतिहासमा आज

२१ जुलाई १९९० मा लाइवानको सैन्य प्रहरीले चिनियाँ अवैध अप्रवासीहरूलाई फुजियान फिर्ता पठाउनको लागि जबरजस्ती माछा मान्ने डुङ्गाको सिलमा राख्दा निस्साँस्पर २५ जनाको मृत्यु भएको थियो ।



२१ जुलाई २००५ मा इस्लामी अतिवादीहरूले गरेको ४ वम आक्रमणको घटनाले लन्डनको सार्वजनिक यातायात प्रणालीको एक भागलाई अवरुद्ध पारेको थियो ।



२१ जुलाई १९७६ मा आयरल्याण्ड गणतन्त्रका लागि बेलायती राजदुत क्रिस्टोफर इवार्ट-विस्सको आइएआरए संगठनद्वारा हत्या गरिएको थियो ।



२१ जुलाई २०२४ मा अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेनले दोस्रो कार्यकाल नखोज्ने घोषणा गरेका थिए । २०२४ को चुनावबाट उनले पछि हटेको घोषणा गरेका थिए ।



विश्वविद्यालय कसरी सुधार्ने ?

नेपालका विश्वविद्यालयहरू दशकौंदेखि विभिन्न समस्याको घेरामा छन् । शैक्षिक गुणस्तर, समयमै परीक्षा तथा नतिजा, राजनीतिक हस्तक्षेप, अनुसन्धानको कमी, भौतिक पूर्वाधारको जर्जर अवस्था, शिक्षक र विद्यार्थीबिचको दूरी र पाठ्यक्रमको सान्दर्भिकता जस्ता समस्याहरु सुल्झिएका छैनन् । यस्तो अवस्थामा विश्वविद्यालय सुधार गर्नु भनेको केवल एउटा नीतिगत छलफल मात्र नभई राष्ट्रिय समृद्धिको दिशातर्फ अघि बढ्ने महत्वपूर्ण पाइला हो । सुधारको प्रक्रिया बहुआयामिक र चरणबद्ध हुनुपर्छ, जसले शिक्षण, अनुसन्धान, प्रशासन, नीति, संरचना र संस्कृतिलाई समेट्दैन सकोस् ।

विश्वविद्यालय सुधारको मूल कुरा शैक्षिक गुणस्तरको वृद्धिमा केन्द्रित हुनुपर्छ । शिक्षकहरूको छनोट प्रक्रिया पारदर्शी, प्रतिस्पर्धात्मक र योग्यता आधारित हुन आवश्यक छ । आजको दिनमा धेरै विश्वविद्यालयमा शिक्षक नियुक्ति राजनीतिक पहुँच वा आन्तरिक सिफारिसका आधारमा हुने गरेको गुनासो छ, जसले शैक्षिक स्तरमा नकारात्मक असर पार्छ । नियुक्तिपछि पनि निरन्तर प्रशिक्षण, मूल्यांकन र शैक्षिक प्रदर्शनको समीक्षा गरिनु जरुरी छ । एक कुशल शिक्षक मात्र पाठ्यक्रम पढाउने होइन, सोच्न, प्रश्न गर्न र नयाँ सिर्जना गर्न प्रेरणा दिन सक्ने क्षमता राख्नुपर्छ ।

अर्को महत्वपूर्ण पक्ष, अनुसन्धान हो । विश्वविद्यालय शिक्षण मात्र होइन, ज्ञान उत्पादनको केन्द्र पनि हो । तर, हाम्रो विश्वविद्यालय प्रणाली अनुसन्धानभन्दा पाठ्यपुस्तक केन्द्रित शिक्षामा सीमित छ । अनुसन्धानका लागि स्रोत, समय, सहयोग र सम्मानको वातावरण सिर्जना गरिनुपर्छ ।

सरकार र निजी क्षेत्र मिलेर अनुसन्धानमा लगानी गर्नुपर्ने समय आएको छ । स्नातकोत्तर र विद्यावारिधि तहका विद्यार्थीहरूलाई समाजसापेक्ष, व्यावहारिक र नवीन विषयमा अनुसन्धान गर्न प्रेरित गर्नुपर्छ । अनुसन्धानको नतिजालाई नीतिगत निर्णयमा प्रयोग गर्ने परिपाटी विकास गर्न सकिँएमा विश्वविद्यालयको भूमिका सार्थक बन्न सक्छ ।

पाठ्यक्रम सुधार पनि अपरिहार्य पक्ष हो । आजको बदलिँदो विश्वसँग प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने ज्ञान र सीप दिने पाठ्यक्रम हुनुपर्छ । केवल सैद्धान्तिक ज्ञानभन्दा व्यावहारिक, प्राविधिक र विश्लेषणात्मक सीप विकास गर्ने पाठ्यक्रमलाई प्राथमिकता दिनु जरुरी छ । विभिन्न संकाय र विषयमा उद्यमशीलता, नेतृत्व, प्रविधि र सामाजिक उत्तरवायित्वजस्ता विषयलाई समावेश गरिनुपर्छ । स्थानीय सन्दर्भलाई ध्यानमा राखेर पाठ्यक्रम निर्माण गर्ने परिपाटी विकास गर्नुपर्छ, जसले विद्यार्थीलाई समाजसँग जोड्न सकोस् ।

विश्वविद्यालयको प्रशासन पनि सुधारको केन्द्रमा हुनुपर्छ । आजको दिनमा धेरै विश्वविद्यालयमा प्रशासनिक प्रक्रियाहरू ढिला, अस्पष्ट र अन्तर्दायी छन् । सूचना प्रवाह प्रणाली कमजोर छ, विद्यार्थीहरू आफ्ना हक र अवसरबारे जानकारीविहीन छन् । प्रशासनिक निर्णयहरूमा पारदर्शिता, जवाफदेहिता र डिजिटल प्रविधिको प्रयोग बढाउनु जरुरी छ । अनलाइन प्रणालीमाफत भर्ना, परीक्षा, नतिजा र प्रमाणपत्र वितरण प्रक्रिया सहज, छरितो र विश्वासिलो बनाउन सकिन्छ । विश्वविद्यालय स्वायत्त हुनुपर्ने भए पनि त्यसको नाममा जवाफदेहिता नभएको अवस्थालाई सहन सकिँदैन ।

विचार



- रूपा अर्याल

विश्वविद्यालय सुधार

केवल सरकारी योजना

होइन; यो सम्पूर्ण शैक्षिक

समुदाय, अभिभावक, निजी

क्षेत्र र विद्यार्थीहरूको

साझा दायित्व हो ।

जबसम्म सुधारको भावना

भित्रबाट आउँदैन, तबसम्म

संरचनागत फेरबदल पनि

अलपत्र पर्छ...

आईसीसी सम्मेलनकें दौरान
 बयनका सचिव तथा पूर्वकप्तान
 पारस खड्काकें नेपाल प्रिमियर
 लिग (एनपीएल) र नेपाली
 क्रिकेटको समग्र विकासबारे करिब
 १० मिनेट लामो प्रस्तुति दिएका
 थिए । खड्काकें एनपीएलको
 पहिलो चरणलाई ऐतिहासिक
 सफल भएको उल्लेख गर्दै
 यसले देशभर एकताको भावना
 जगाएको बताए । उनले पूर्वदेखि
 पश्चिमसम्मका आठ टिमको
 सहभागिताले अन्तर्राष्ट्रिय ध्यान
 खिच्ने र यसले नेपाली क्रिकेटको
 ग्लोबल दृश्याता बढाएको बताए ।
 पारसले आफूले प्रिभिजन ५बाट
 सुरु गरी नेपाललाई एकदिवसीय
 मान्यता दिनुनाले यात्रामा
 कप्तानीको सम्झदैं अब
 नेपालले टेस्ट मान्यताको लक्ष्य
 लिएको बताए । त्यसका लागि
 घरेलु संरचना बलियो बनाउने
 बहुदिवसीय जय ट्रफीजस्ता
 प्रतियोगिता सुरु गरिएको उनले
 जानकारी दिए ।

याही सूचनालाई आधार गरी सबैथिथि कर्णौ तथा जमानतकर्ता तथा सम्बद्ध व्यक्ति समेतले प्रस्तुत लिलाम हुने दिन भन्दा अगावै बैकमा उपस्थित भई आफुले बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण बाँकी बख्यौता चुक्ता भुक्तान गरी कर्जा राफताफ गरीना लिलामा काँचै रोक्न सकिने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ। प्रस्तुत लिलामा विक्री प्रक्रियाबाट धितोमा रहेको तथासल वमोजिमको सम्पत्ति लिलाम विक्री हुन नसकेमा बा धितोको सम्पत्ति लिलामबाट कसैले सका गरी नलिनुमा वैक तथा वित्तीय संस्था जानकारी ऐन, २०७३ बमोजिम वैक आफुले सकार गरी लिन सक्ने व्यहोरा समेत कर्णौ, धितो जमानतकर्ता एवं सम्बन्धित सबैमा जानकारी गराइन्छ। साथै, लिलाम विक्रीबाट बैकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर नपुग्मा वैक तथा वित्तीय संस्था सन्चरणी ऐन, २०७३, वैक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली सन्चरणी ऐन, २०४८, सो को नियमावली, २०४९ तथा प्रचलित कानून बमोजिम ऋणी तथा जमानतकर्ताको अन्य चल अचल जाचजया, श्रीसम्पत्तिबाट समेत बाँकी लेना रकम असुल उपर गरिने व्यहोरा ऋणी, धितो सुरक्षण तथा जमानत दिनु हुने व्यक्ति तथा सम्बन्धित सबैलाई यसै सूचनाद्वारा अवगत गराइन्छ।

कम्पनीका सञ्चालकहरु तथा ब्यक्तिगत जमानतकर्ताहरुको नाम र वेगानाहरु विवरण

कोशी फिड्स प्रा.लि., भुमिका अर्गानिक कृषि फार्म प्रा.लि. र सुनसरी एग्रो फार्म एण्ड मिट सप प्रा.लि.को संयुक्त धितोको विवरण

२. शिलबन्दी वोलपत्र यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र अर्थात मिति २०८२ बिजुलीबजार, काठमाडौंमा वा ईटहरी शाखा, सुनसरीमा बुझाई सक्नु पर्नेछ ।

७. बोलपत्रदाताको बोलपत्र स्वीकृत भएमा सो को जानकारी सम्बन्धित बोलपत्रदातालाई बोलपत्रमा

NABIL

कुन्तादेवी गा.वि.स. वडा नं. ०७ स्थायी घर भई हाल सुनसरी जिल्ला रामधुनी-भासि न.पा. वडा नं. ०५ वस्ने, ना.प्र.नं. ७४७००/७५७०० (जारी मिति: २०५९-१०-०१ स्थान: सनसरी)

धितामा रहेका घर/जग्गाका विवरण:
 ओखलढुङ्गा जिल्ला कुन्तादेवी गा.वि.स. वडा नं. ०७ स्थायी घर भई हाल सुनसरी जिल्ला रामधनी-भासि न.पा. वडा नं. ०४ बस्ने **भगवती कार्की**को नाममा दर्ता भई यस बैंकको पक्षमा

५:०० बजे भित्र तोकिएको स्थानमा बोलपत्र बुझाउन सकिनेछ । त्यस्तै बोलपत्र खोल्ने दिन बैंक विदा

लिखित ठेगानामा लिखित रुपमा पठाईनेछ । स्वीकृत बोलपत्रदाताले बैकले तोकेको अवधीभित्र आफुले

रीमा कार्यालय समय भित्र सम्पर्क गरी बुझ्न सकिनेछ ।

